

Interpellation av Ing-Marie Elfström (S) angående behovet av ökad kunskap om och behandling av Endometrios

Endometrios är en sjukdom som drygt 200,000 personer med livmoder i Sverige bär på. Ungefär var tionde kvinna i fertil ålder är drabbad, vilket i sin tur påverkar även arbetsgivare, partner, barn och familj. *Endometrios är vanligare än diabetes och cancer.* Trots detta är den fortfarande relativt okänd bland allmänheten och inom vården, vilket gör att den brukar kallas för en ”dold kvinnosjukdom”.

Endometrios yttrar sig i att livmoderslemhinnan sprider sig utanför livmodern vilket i sin tur kan orsaka:

- Svår smärta vid menstruation.
- Smärta vid toalettbesök.
- Smärta vid samlag.
- Rikliga blödningar, mellanblödningar, rubbad menscykel.
- Infertilitet (svårighet att bli gravid).
- Ökad risk för prematurbörd (för tidig födsel) och därmed kejsarsnitt.
- Endometrioscystor vilket kan ge blödningar i bukhålan.
- Psykisk ohälsa.

För den som har endometrios är det vanligt att behöva vara sjukskriven ett par dagar varje månad i samband med menstruationen. Kvinnor blir då ofta misstänkliggjorda som fuskare och får omdömen som att det "inte är så farligt med lite mensvärk"? Kvinnor får av omgivningen lära sig att bita ihop och stå ut med smärtan, för att inte riskera att betraktas som hysteriska eller överkänsliga. Det gör i sin tur att kvinnorna själva kanske inte söker den behandling de har rätt till.

Många vittnar om olika former av relativiserande bemötande inom vården. Deras smärta tas inte på allvar. Det finns en stor kunskapsbrist hos läkare när det kommer till endometrios. Många kvinnor får därför lida i onödan eftersom de inte diagnosticeras, och därmed inte får rätt behandling, i tid. Det finns exempel på patienter som hävdar att det kan ta 10-15 år att få rätt diagnos.

För att förebygga att sjukdomen eskalerar behöver en diagnos sättas så tidigt som möjligt. Det behövs en inriktad utbildning och större kännedom om samband mellan

psykiskt och fysiskt välbefinnande. Idag finns det endometriosföreningar, endometrioscenrum och information på webben att hämta. Dock saknas allmän kunskap om denna sjukdom och forskningen behöver stödjas ytterligare för att finna bättre metoder för diagnostik och kirurgi.

Endometriosis leder idag till problem i arbetslivet, psykiska besvär, sjukdagar, höga sjukvårdskostnader och onödigt smärta, med sämre folkhälsa och livsglädje som följd. Det är hög tid att vi tar kvinnors smärta och sjukdomar på allvar.

Med anledning av ovanstående frågar vi ansvarigt landstingsråd

- Finns det planer på att genomföra en upplysningskampanj för att öka kunskapen om endometriosis hos såväl medborgare som profession i Stockholms läns landsting?
- Kommer du att verka för ökade och riktade forskningsanslag kring endometriosis?
- Anser du att det behövs nationella riktlinjer för endometriosisvården, kommer du i så fall att verka för att de införs?

Stockholm den 12 maj 2015

Ing-Marie Elfström